

DT-007-001202

Seat No. _____

First Year B. Sc. Home Sci. (Sem. - II) Examination

April / May - 2015

Community Development Perspectives &
Approaches
Paper : II

Faculty Code : 007

Subject Code : 001202

Time : 3 Hours]

[Total Marks :50

- પ્રશ્ન-૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. ૧૫.
૧. સામાન્ય રીતે ગ્રામ્ય લોકોની શારીરિક(માગણી) કઈ હોય છે. ?
અ. જુથમાં મોભો બ. નેતૃત્વ સંભાળવું
ક. ખોરાક, કપડા, રહેઠાણ ડ. માલિકી ભાવના
૨. જિલ્લા કક્ષાએ સરકારી વહીવટીતંત્ર ના સંગઠનની જવાબદારી .....
ની હોય છે.
અ. સમુદાય વિકાસનાં સેક્રેટરી બ. સમુદાય વિકાસ કમિશનર
ક. કલેક્ટર ડ. ગ્રામ સેવક
૩. તાલુકા વિકાસ અધિકારી પોતાનાં તાલુકાનો બ્લેક પ્લાન તૈયાર કરી .....
ને મોકલી આપે છે.
અ. વિકાસ કમિશનર બ. ગ્રામ સેવક
ક. જિલ્લા વિકાસ અધિકારી ડ. સેક્રેટરી
૪. ભારતમાં પંચાયતી રાજની સ્થાપના ..... ને દિવસે થઈ ?
અ. ૨ જી ઓક્ટોબર ૧૯૪૭ બ. ૨ જી ઓક્ટોબર ૧૯૫૨
ક. ૨ જી ઓક્ટોબર ૧૯૫૭ ડ. ૨ જી ઓક્ટોબર ૧૯૫૯
૫. કલા અને કૌશલ્યનો વિકાસ દ્વારા પરિવારની આવક વૃદ્ધિ કરી .....
પરિવાર ઉભો કરી શકાય.
અ. આદર્શ પરિવાર બ. આત્મ નિર્ભર પરિવાર
ક. સમૃદ્ધ પરિવાર ડ. શિક્ષીત પરિવાર
૬. ગૃહ વિજ્ઞાન માં શરીર વિજ્ઞાન, સ્વાસ્થ્ય વિજ્ઞાન અને પ્રાથમિક સારવારનાં
શિક્ષણ દ્વારા ..... ટકાવી રાખે છે.
અ. માનસિક સ્વસ્થતા બ. શારીરિક સ્વસ્થતા
ક. સામાજિક સ્વસ્થતા ડ. પારિવારીક સ્વસ્થતા
૭. .... એ સમાજ રૂપી ઈમારતનો આધારભૂત પાયો છે.
અ. ગામ બ. ઘર ક. શહેર ડ. દેશ

૮. સમુદાય વિકાસ યોજનામાં રોજગારી ની તકો ..... દ્વારા ઉભી કરવા નો કાર્યક્રમ છે.
- અ. કિચન ગાર્ડનીંગ   બ. ગૃહઉદ્યોગ અને હસ્તકલા
ક. પ્રયોગ ધારા   ડ. સમાજ કલ્યાણ બોર્ડ
૯. સમુદાય વિકાસ કાર્યક્રમ ની શરૂઆત ..... થઈ.
- અ.૨ જી ઓક્ટોબર ૧૯૪૭   બ.૨ જી ઓક્ટોબર ૧૯૪૮
ક.૨ જી ઓક્ટોબર ૧૯૫૨   ડ.૨ જી ઓક્ટોબર ૧૯૫૦
૧૦. ભારતમાં સમુદાય વિકાસ યોજનાનો અર્થ ..... સંદર્ભ લેવાનો છે.
- અ. મહિલા સમુદાય   બ. ગ્રામ્ય સમુદાય   ક. શહેરી સમુદાય   ડ. કામદાર સમુદાય
૧૧. સમુદાય એટલે
- અ. ધાર્મિક જુથ (સમુદાય)   બ. જ્ઞાતિ જુથ (સમુદાય)
ક. આર્થિક જુથ (સમુદાય)   ડ. ગ્રામ્ય જુથ (સમુદાય)
૧૨. સ્વત્રતા મળ્યા પહેલા મહાત્મા ગાંધી દ્વારા થયેલો ગ્રામ વિકાસનો પ્રયત્ન.
- અ. સેવા ગ્રામ   બ. શાંતિ નિકેતન ગ્રામ સુધારણા
ક. ફિરકા યોજના   ડ. સંતુલીત ગ્રામ વિકાસ યોજનાં
૧૩. સમુદાય વિકાસ યોજનાનો મૂળભૂત ..... હેતુ
- અ. દષ્ટિબિંદુમાં પરિવર્તન લાવવાનો   બ. ધાર્મિક પરિવર્તન લાવવાનો
ક. ભૌતિક ગુણવત્તા સુધારવાનો   ડ. ખેતી વાડી ઉત્પાદન વધારવાનો
૧૪. ગામડાનાં યુવક મંડળો, મહિલા મંડળો, ખેડુત મંડળો વગેરેની જવાબદારી .... સોંપવી જોઈએ.
- અ. ગ્રામ સેવક   બ. સરપંચ   ક. સ્થાનિક નેતા   ડ. તાલુકા વિકાસ અધિકારી
૧૫. ગ્રામ્ય બાળકોનાં સારા શિક્ષણ માટે .....ની સ્થિતિ સુધારવી જરૂરી છે.
- અ. ગ્રામ સેવક   બ. શાળાઓ   ક. ગ્રામીણ શિક્ષણ   ડ. સરપંચ
- પ્રશ્ન-૨ કોઈપણ બે પ્રશ્નનાં જવાબ લખો. ૨૦
- અ. ભારતમાં સમુદાય વિકાસ યોજનાનો અર્થ અને હેતુઓ સમજાવો.
બ. સમુદાય વિકાસમાં હોમ સાયન્સનો ફાળો
ક. સેવા સંસ્થાનાં હેતુઓ તથા પ્રવૃત્તિઓ સમજાવો.
ડ. કેન્દ્રિય સમાજ કલ્યાણ બોર્ડની પ્રવૃત્તિઓ સમજાવો.
- પ્ર-૩ ટૂંકનોંધ (ગમે તે ત્રણ) ૧૫
૧. અંત્યોદય અને ટાર્ગેટ ગ્રૂપ અભિગમ
૨. કેવિક
૩. ઘોડિયા ઘર
૪. સામુદાયિક વિકાસ યોજનાના પ્રકાર.
૫. એસ. એસ. સી. કન્ડેસ કોર્ષ અને વ્યવસાયિક તાલીમ યોજના
૬. કુટુંબ કલ્યાણ યોજના અને મહિલા જાગૃતિ

ENGLISH VERSION

Que: 1. Optional question

15

- (1) In General, which need is physical need of Rural people.
  - (a) Status in group
  - (b) To hold leadership
  - (c) Food, Cloth & Home
  - (d) Possessiveness
- (2) Responsibilities of organization at Government administration of district level is _____.
  - (a) Secretary of community deve
  - (b) Commission of community deve
  - (c) Collector
  - (d) Gram sevak
- (3) Taluka development officer prepare a own Block plant and forward to -----
  - (a) Development commissioner
  - (b) Gram sevak
  - (c) District Development officer
  - (d) Secretary
- (4) The establishment of panchayati Raj in India was in _____.
  - (a) 2nd Oct. 1947
  - (b) 2nd Oct. 1952
  - (c) 2nd Oct. 1957
  - (d) 2nd Oct. 1959
- (5) Through Income Generation approach a _____ family put up, By development of art & skill
  - (a) Ideal family
  - (b) Self reliance family
  - (c) Rich family
  - (d) Rducated family
- (6) In Home science, By physiology, Health & Hygiene & First aid duration _____ is made up.
  - (a) Mentally Health
  - (b) Physical Health
  - (c) Social Health
  - (d) Family Health
- (7) _____ is a fundamental base of social building.
  - (a) Village
  - (b) Home
  - (c) City
  - (d) Country
- (8) To provide more oppotunity of Employment by _____ programme in community development programme.
  - (a) Kitchen Gardening
  - (b) Small scale Industry & Handicraft
  - (c) By premedical
  - (d) Social welfare board
- (9) Programme of community development has been started from _____.
  - (a) 2nd Oct. 1947
  - (b) 2nd Oct. 1948
  - (c) 2nd Oct. 1952
  - (d) 2nd Oct. 1950
- (10) Meaning of Community development programmer in India is in reference to.
  - (a) Women Community
  - (b) Rural Community
  - (c) Urban Community
  - (d) Labour Community
- (11) Community Means _____.
  - (a) Religiour Group (Community)
  - (b) Cast (Community)
  - (c) Economy Group (Community)
  - (d) Rural Group (Community)
- (12) Before Independence, Rural Development offarl done by Gandhiji was _____.
  - (a) Sewa gram
  - (b) Shantiniketan Gram Sudharana
  - (c) Fixka yojna
  - (d) . Integrated rural development programme

- (13) Basic purpose of Community development programmer. ....
- To Obtain
  - To obtain religious change
  - To Improve physical quality
  - To grow more Agriculture production
- (14) Responsibilities of Rural yuvak mandal, Mahila mandal & khedul madal is giving to ____.
- Gram sevak
  - Sarpanch
  - Local header
  - Taluka vikas adhikari
- (15) For quality education of rural children emprement of _____ position is necessary.
- Gram sevak
  - Schools
  - Rural Teacher
  - Surpanch

Que : 2. write any two answer 20

1. Explain the meaning and aims of community development in India.
2. Contribution of Home Science in community development.
3. Explain the aims and activities of SEWA.
4. Explain the activities of central social welfare board.

Que: 3. Write Short Note any three 15

1. Concept of Antyodaya and Target group
2. KVIC
3. Creche
4. Type of community Development
5. S.S.C. Condense course and Commercial Training program
6. Family Social welfare and Women awarene